

Koulukuljetussäntö 1.8.2018 alkaen

Hyvinvointilautakunta 5.6.2018

Sisällys

Koulumatka perusopetuslaissa § 32	3
Koulukuljetukset Pyhtään kunnassa	3
Koulukuljetusten myöntämisperusteet	3
Koulumatkan pituus	3
Koulumatkan vaarallisuus	4
Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	4
Kuljetus muuhun kuin lähimpään kouluun	5
Maksullinen koulukuljetus	5
Periaatteet	5
Maksujen määräytyminen	5
Koulukuljetusten järjestäminen	6
Kuljetuksen avustaminen	6
Kuljetuksen odotus	6
Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta	6
Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	7
Koulukuljetuksen hakeminen	7
Kuljetusoppilaita koskevat säännöt	7
Toiminta ongelmatilanteissa	8

KOULUMATKA PERUSOPETUSLAISSA § 32

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoidoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin perusopetuslain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoidoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

KOULUKULJETUKSET PYHTÄÄN KUNNASSA

Rehtori päättää hyvinvointilautakunnan hyväksymien perusteiden mukaan koulumatkan maksuttomuudesta sekä myöntää kuljetus- ja saattoavustukset kuljetussäännön mukaisesti. Koulujen johtajat ja rehtori järjestävät koulukuljetukset näiden periaatteiden mukaisesti, taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti yhteistyössä muiden koulujen kanssa.

Turvallisen liikennekäyttämisen lisäksi huomioidaan koulupihan liikennejärjestelyt. Oppilaiden kuljetusten takia on syytä tietää, mihin taksit tulevat ja mistä lähtevät, missä oppilaat odottavat taksia tai linja-autoa, mihin huoltajat voivat ajaa autonsa kuljettaessaan lapsia.

Koulukuljetusten myöntämisperusteet

Koulumatkan pituus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai avustaa oppilaan huoltajaa koulumatkakustannuksissa, jos

- esikoululaisen tai 1.-2. luokan oppilaan koulumatka koulumatkan ylittäessä kolme kilometriä (sivistyslautakunta 26.10.2004 § 93)
- 3.-9. luokan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi.

Koulumatka mitataan lyhintä, kävelykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotiportilta koulun portille tai niitä vastaaviin paikkoihin. Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö antaa tarvittaessa lausunnon koulumatkan pituudesta, minkä perusteella tehdään päätös koulumatkan pituudesta.

Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa.

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle. Kilometriraja (3km/5km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin esimerkiksi kotoa taksin noutopaikkaan.

Mikäli oppilas asuu lukuvuoden aikana osan aikaa myös toisen huoltajan luona, järjestetään maksuton koulukuljetus ainoastaan oppilaan Väestörekisterin mukaan määräytyvästä asuinpaikasta oppilaan lähikouluun. Muilta osin mahdolliset kustannukset jäävät huoltajien maksettavaksi ja keskenään sovittavaksi.

Yli viiden kilometrin pituiset koulukuljetukset hoidetaan pääosin vuorolinja-autolla, johon oppilaalle annetaan kulkemista varten bussikortti. Mikäli vuorolinja-autoa ei kulje, koulukuljetus järjestetään joko osittain tai kokonaan tilauslinja-autolla tai taksilla.

Hoitopaikkakuljetuksia koulusta hoitopaikkaan ei erikseen järjestetä eikä korvata. Koulukuljetuksia voidaan hyödyntää, mikäli hoitopaikka sijaitsee koulukuljetusreitillä läheisyydessä eikä kuljetus aiheuta kunnalle lisäkustannuksia. Esiopetuksen maksutonta koulukuljetusta haetaan päivähoidon vastuualueelta.

Koulumatkan vaarallisuus

Kunta järjestää kuljetuksen, mikäli koulumatka on oppilaalle vaarallinen. Lautakunta tekee päätöksen tieosuuksien vaarallisuudesta asiantuntijalausuntojen perusteella. Asiantuntijalausunnon voi antaa Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö tai muu viranomainen esim. poliisi.

Koulumatka Pyhtäällä katsotaan olevan vaarallinen:

- Pyhtää kk:** Harjuntien tieosuus esikoululaisille ja 1. ja 2. luokan oppilaille.
- Myllykylä:** Länsikyläntie - Pirellintie.
- Purola:** Purolantie välillä Mainiementie - Alakyläntien risteys.
- Kiviniemi:** Kiviniementie (käännpaikka) - Helmipöllöntie.
- Hirvikoski:** Vastilantie - Riitamaantien risteuksen jälkeen Haavistoon vievä hiekkatien osuus (Kouvolan raja saakka).

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteilla edellyttää aina asiantuntijan (esimerkiksi koululääkärin tai psykologin) lausuntoa, josta ilmenee selkeästi kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan sekä millä kuljetusvälineellä asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan, huomioiden matkan rasittavuus, olosuhteet, oppilaan ikä, kyky ja koulupäivän alkamisen ajankohta. Oppilaalle järjestetään kuljetus taksilla tai annetaan huoltajalle tarkoitusta varten kuljetusavustusta. Näin myös muun tapaturman yhteydessä, ellei oppilaan oma vakuutus turva korvaa kuljetuskustannuksia.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia. Sairauden takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia. Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole riittävä peruste sen saamiselle, vaan rehtori päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta. Kuljetusta ei välttämättä järjestetä kotipihalta saakka.

Kuljetus muuhun kuin lähimpään kouluun

Jos oppilas otetaan huoltajien aloitteesta muuhun kuin lähimpään tai muuhun, erityistarpeet huomioon ottaen, oppilaalle soveltuvaan kouluun, asetetaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi se, että oppilaan huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuneista kustannuksista. Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu kesken lukukauden vieraan koulupiiriin tai kunnan alueelle, voidaan oppilaalle myöntää koulunkäyntioikeus vanhassa koulussa, mutta kuljetuksesta aiheutuneista lisäkustannuksista vastaa huoltaja.

MAKSULLINEN KOULUKULJETUS

Periaatteet

Rehtori voi hakemuksesta myöntää maksullisen koulukuljetuksen vuosiluokan 0-9 oppilaille, joilla ei ole oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen.

1. Maksullista kuljetusta voi anoa kuljetuksiin, jotka ovat hyvinvoinnin tilausliikennettä.
2. Kuljetus myönnetään, mikäli autossa on tilaa ja siinä järjestyksessä, kun anomukset saapuvat.
3. Nuorimmilla oppilailla on etusija.
4. Kaikkia maksullista koulukuljetusta anoneita oppilaita koskee sama maksu.
5. Maksullisen koulukuljetuksen myönnetty oikeus voidaan kumota,
  - mikäli kuljetuspaikat tarvitaan oppilaille, joilla on lakisääteinen oikeus siihen
  - mikäli nuoremmalle oppilaalle myönnetään kuljetusoikeus kyseiselle reitille tai
  - muissa tapauksessa, joissa tämän katsotaan olevan perusteltua
6. Maksullinen kuljetus myönnetään neljälle eri kaudelle lukuvuosittain.
Kaudet ovat
  - koko syyslukukausi
  - koko kevät lukukausi
  - koko lukuvuosi
  - talvikausi (lokakuu - maaliskuu)
7. Oppilaan on käytettävä kyseistä kuljetusmuotoa jokaisena koulupäivänään sekä kouluun mentäessä ja koulusta tullessa, mikäli siihen on myönnetty oikeus.

Sopimusaikaa voidaan lyhentää tai muuttaa vain esim. muuton tms. perustellun syyn vuoksi.

Maksullisen kuljetuksen järjestämiseksi ei tehdä lisäyksiä tai muutoksia reitteihin. Muilta osin (esim. kävelymatka noutopisteeseen) noudatetaan yleisiä Pyhtään kunnan koulukuljetuseriaatteita.

Hakemukset tehdään sähköisesti huhtikuun loppuun mennessä ja päätös annetaan elo-syyskuun aikana. Myöhässä tulleita hakemuksia ei käsitellä.

Maksujen määräytyminen

Kuljetusmaksu on 4 €/päivässä. Elokuulta laskutetaan puolet hinnasta. Muilta kuukausilta laskutetaan täysi hinta.

Hinnat kausittain

- syyslukukausi 364 €
- kevätlukukausi 388 €
- lukuvuosi 752 €
- talvikausi (loka-maaliskuu) 444 €

Huoltaja sitoutuu maksamaan valitsemansa kauden täyden hinnan. Lasku myönnetystä kaudesta lähetetään asiakkaalle syyskuun aikana.

Maksu alennetaan vain siinä tapauksessa, että kunta ei voi tarjota kuljetusta jonain tiettyinä päivinä tai aikoina (lukuvuoden alkaminen myöhemmin tammikuussa tai vapaat kesken lukukauden eivät alenna maksua).

KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMINEN

Koulukuljetusreitit suunnitellaan Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikössä siten, että oppilaat, joilla on oikeus kuljetukseen, saavat tiedon omista kuljetusreitti- ja aikatauluista ajoissa. Lukuvuoden aikana vaihtuvien jaksojen johdosta reittejä voidaan joutua muuttamaan kesken lukuvuoden. Reittejä ja aikatauluja suunniteltaessa otetaan huomioon myös taloudellisuus. Olemassa olevien julkisen liikenteen reittien hyödyntäminen on ensisijaista kaikilla luokka-asteilla. Muita kuljetusmuotoja käytetään silloin, kun julkista liikennettä ei ole.

Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle, vaan oppilaat kerääntyvät pääteiden varsille. Omatoimisesti kuljettavan matkan osuus voi olla 3 km esikoululaisilla ja 1-2 -luokkien oppilailla ja 5 km 3-9 -luokkien oppilailla. Omatoimisesti kuljettavan matkan aika lasketaan mukaan laskettaessa oppilaan koulumatkaan käyttämään aikaa.

Kuljetuksen avustaminen

Kuljetusta avustetaan lautakunnan päättämien seuraavien periaatteiden mukaan:

- Lautakunta päättää muut kuin lääkärin lausunnon nojalla haetut koulukuljetus- ja saattoavustukset niille peruskoulun oppilaille, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen.
- Kuljetus- ja saattoavustuskorvausta on haettava ennen kuljetuksen aloittamista.
- Saattoavustuskorvausta maksetaan pääsääntöisesti loka-huhtikuun välisenä aikana.
- Ensisijaisesti saattoavustus korvataan huoltajalle alennetun linja-autolipputaksan mukaan, mikäli oppilaalla on mahdollisuus julkisten kulkuvälineiden käyttöön. Toissijaisesti saattoavustus myönnetään omalla autolla saattamisesta ja korvausperusteena pidetään verottajan hyväksymää työmatkakulujen kilometrikorvausta. Korvaus maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen.

Kuljetusetuus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan. Etuus voidaan myöntää myös lyhyemmäksi ajaksi erityisten olosuhteiden takia, esim. vaarallinen liikennetyö, kelirikko yms. Sairauden takia voidaan etuus myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

Kuljetuksen odotus

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan opetuksen alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2 h 30 min päivässä, jos oppilas ei lukuvuoden alkaessa ole täyttänyt 13 vuotta. Samalla vuosiluokalla voi siten olla oppilaita, joiden koulumatkan enimmäiskesto aika vaihtelee. Tätä vanhemman ja perusopetuslain 17 § 3 mom. tarkoittaman erityisoppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää kolme tuntia päivässä. Odotusajaksi järjestetään valvonta, josta vastaa koulunkäynninohjaaja. Aikataulut pyritään järjestämään siten, että odotustunteja tulee mahdollisimman vähän.

Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti toimitaan siten, että oppilas voidaan ohjata koululta vielä samana päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen tai linjaliikenteen autoon. Toissijaisesti otetaan yhteys huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta. Mikäli nämä järjestelyt eivät onnistu, järjestetään toiminta ja kuljetus tapauskohtaisesti. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta huolehtia koulukuljetuksesta koulun kerhoon, kerhosta kotiin tai kerhosta päiväkotiin.

Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin tai annetaan linja-autolippu vuorobussia varten. Sairastapauksissa koululta otetaan aina yhteys huoltajaan.

KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN

Kun 0-2 -luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on yli 3 km ja 3-9 -luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun yli 5 km, erillistä hakemusta ei tarvitse tehdä. Mikäli koulumatka on luokiteltu vaaralliseksi, erillistä kuljetushakemusta ei myöskään tarvitse tehdä. Kuljetusreitistä, aikataulusta ja noutopaikasta informoidaan oppilaan huoltajaa. Huoltaja saa kuljettajan ja vastaavan liikennöitsijän yhteystiedot. Koulu tiedottaa kuljetusaikatauluista Wilmassa ennen koulutyön alkamista syksyllä.

Hakemus tehdään sähköisesti huhtikuun loppuun mennessä ja päätös annetaan elo-syyskuun aikana. Myöhässä tulleita hakemuksia ei käsitellä.

KULJETUSOPPILAITA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Linja-auton tai taksikuljettaja on koulukuljetuksen aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Koulukuljetus on koulupäivään kuuluva opetustapahtuma, jossa oppilas tutustuu liikenteeseen. Ammattikuljettajaa pidetään autolla ajamisen ja liikenteessä liikkumisen malliedustajana, kuljettajan vastuu liikennekulttuurin siirtäjänä on erityisen tärkeää koulukuljetuksissa. Kuljetuksen aikana noudatetaan hänen antamia ohjeita. Kuljettajalla on oikeus puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla. Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä.

Oppilas ei saa liikkua autossa ajon aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni. Oppilaan tulee käyttäytyä koulumatkalla asiallisesti ja noudattaa hyviä käytöstapoja sekä kuljettajan ohjeita. Matkapuhelimet on pidettävä hiljaisena. Oppilaan on oltava ennen sovittua aikaa sovitulla pysäkillä. Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa lasta, mikäli hän myöhästyy osoitetulta kyytiinnoisupaikalta. Kuljetuksesta myöhästyneille ei järjestetä toista kuljetusta, vaan huoltajien vastuulla on järjestää myöhästyneen oppilaan kuljetus. Perumatta jätetyn tai aiheettoman kuljetuksen kustannukset voidaan periä huoltajalta. Oppilaiden vanhemmat voivat halutessaan järjestää koulumatkat toisin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama taso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin itse syntyvistä kustannuksista. Koulukuljetusten aikatauluissa voi olla normaalia liukumaa noin kymmenen minuuttia myöhempään kuin sovittu aika, erittäin huonoissa keliolosuhteissa enemmänkin.

Huoltajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle, jos oppilas sairastuu tai ei muuten tarvitse koulukyytiä (jos samalta pysäkillä tulee kyytiin useampi oppilas, ei poissaolosta tarvitse ilmoittaa). Kuljettajalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaan liittyvistä seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

Koulutaksissa kuljetetaan vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan koulutyössä tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa. Urheiluvälineet tulee kuljetuksen aikana suojata asianmukaisesti (luistimiin teräsuojukset, sukset pussiin tai yhteen sidottuna).

TOIMINTA ONGELMATILANTEISSA

Onnettomuus

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkan aikana tapahtuvan tapaturman varalta. Liikennöitsijän liikennevakuutus korvaa vahingot, jotka ovat liikennöitsijän vastuulla. Tapaturmavakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä vuosittaiseen työsuunnitelmaan merkittyjä opintoretkeä. Lyhytkin poikkeaminen koulumatkareitiltä katkaisee vakuutuksen. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut, mutta ei esinevahinkoja. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Lievemmissä onnettomuuksissa liikennöitsijä on velvollinen tiedottamaan huoltajille tapahtuneesta.

Auto ei saavu pysäkille

Erityisistä syistä voi joskus käydä niin, ettei linja-auto tai taksi pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Mikäli viivästys johtuu ajokaluston rikkoontumisesta, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa ei kunta vastaa erillisistä kuljetuksista. Näissä tapauksissa on huoltajan vastuulla päätös kouluun lähettämisestä.

Ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman ilkivallan. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

Häirintä koulumatkalla

Huoltajien tulee selvittää koulumatkalla tapahtuneet kiusaamis- ja häirintätapaukset. Koulun henkilökunta tukee huoltajia tapausten selvittelyssä, koulun arvioimalla tavalla. Koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä ilmoitetaan huoltajalle.

Palaute kuljetuksen laadusta

Mikäli kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä, palaute osoitetaan Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikköön ja liikennöitsijälle.

Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa yhteyttä suoraan poliisiin